



«ΗΔΟΝΗ ΚΙ ΟΔΥΝΗ...»



Α Α



2 /

«ΗΔΟΝΗ ΚΙ ΟΔΥΝΗ»

*Απομαγνητοφωνημένη ομιλία του πρωτοπρεσβυτέρου  
Κωνσταντίνου Στρατηγόπουλου, επάνω στο χωρίο του κατά  
Λουκᾶν Εὐαγγελίου, κεφάλαιο 16ο, στίχοι 19 ἕως 31, στά πλαίσια  
τῆς ἐρμηνείας τοῦ κηρύγματος τῆς Κυριακῆς, πού ἔγινε τήν Κυριακή  
στίς 04-11-2007.*

Ἡ πολύ γνωστή αὐτή περικοπή τοῦ φτωχοῦ Λαζάρου καί τοῦ πλουσίου, μπορεῖ νά φανεῖ πού εἶναι ἀπόλυτα κατανοητή στό νοῦ μας. Ἀλλά αὐτό τό φαινομενικά ἀπλό, περικλείει μέσα του ἕναν κίνδυνο: Νά ἐρμηνεύουμε τήν περικοπή μέ ἕναν τρόπο νομικό.

Δηλαδή, αὐτοί πού κάνουν καλά ἐπιβραβεύονται [ἀπό τόν Θεό] κι αὐτοί πού κάνουν κακά τιμωροῦνται. Εἶναι ἀληθινό μέν τό σχῆμα, ἀλλά ὁ Θεός δέ λειτουργεῖ πάνω μας νομικά, ἀλλά ἀγαπητικά.

Καί θά πεῖτε αὐτό δέν εἶπε ἡ παραβολή;

Ὑπάρχουν κάποια κλειδιά, πολύ βαθιά ἐρμηνευτικά, πού μπορούμε αὐτό τό κείμενο νά τό ἐρμηνεύσουμε, χωρίς νά καταλήξουμε σέ μιά τέτοια νομική ἐμπειρία, πού στό βάθος - βάθος ἐξοντώνει τή σχέση μας μέ τόν Θεό, πού ἀντί νά Τόν βλέπουμε ἀγαπητικά, Τόν βλέπουμε σάν φαινομενικό, καθημερινό μας κίνδυνο.

Τό κλειδί αὐτῆς τῆς περικοπῆς πάει πολύ παλιά. Πάει στίς πρῶτες σελίδες τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Στίς σελίδες τῆς Γενέσεως καί δὴ στό δεύτερο κεφάλαιο τῆς Γενέσεως, μέ τό γνωστό κείμενο πού ξέρετε, πού ὁ Θεός ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἔδωσε στόν ἄνθρωπο τήν εὐκαιρία, νά γευθεῖ ἀπ' ὅλων τῶν καρπῶν τῆς γῆς. Τοῦ ἔδωσε μίαν ἐλευθερία βλέπετε, ἀλλά μέ ἕναν περιορισμό: Νά μή γευθεῖ ἀπό ἕναν καρπό!

Αὐτό τό κλειδί, λέει τά ἐξῆς: Ὅτι χρησιμοποιεῖς, τό χρησιμοποιεῖς ὡς δῶρο, ὄχι ἀπαιτητικά, ὄχι κυριαρχικά, ὄχι μέ διαμαρτυρίες καί ταυτόχρονα τό χρησιμοποιεῖς ἐν ἐγκρατεία, ἐν ταπεινώσει καί δοξολογικά.

Ἡ ἐγκράτεια, αὐτό τό μάζεμα δηλαδή, δηλώνει μίαν ἄλλη ἰσορροπία. Καταργεῖ τό κυριαρχικό, τό ἀπαιτητικό, τό ἐγωϊστικό. «Αὐτό πού θέλω θά γίνει». Ὑπάρχει μιά ἰσορροπία. Κρατῆστε αὐτή τή διπλή ἰσορροπία, γιά νά καταλάβετε τή συνέχεια.

Ὁ πλούσιος, βλέπετε τί εἶπε τό κείμενο; «εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς... καί ἐνεδιδύσκετο πορφύραν». Ἔκανε χρήση τῶν πραγμάτων, ἀλλά ἔκανε τήν ἀπαιτητική χρήση, χωρίς τό ἄλλο σημεῖο, τό ἐγκρατευτικό, τό δοξολογικό καί τό εὐχαριστιακό. Αὐτό δέ φαίνεται πουθενά.

Ἄρα ἤδη πάνω του, σέ ὅλη τήν ἰσορροπία τῆς ὑπάρξεώς του, μπῆκε μιά ἀρρώστια, διότι αὐτή ἡ ἀνισορροπία εἶναι ἀρρώστια. Ὅπου δέν λειτουργεῖ οὔτε τό σῶμα, λόγω τῆς περαιτέρω παχύνσεως τῶν αἰσθήσεων, ἀλλά δέν λειτουργεῖ οὔτε ἡ ψυχή. Πῶς νά λειτουργεῖ ἡ ψυχή, ἂν τό σῶμα ἔχει παχυνθεῖ; Αὐτή εἶναι ἡ ἀνισορροπία.

Κοιτάξετε τό φτωχό Λάζαρο, κι αὐτός χρησιμοποιοῦσε τροφή, αὐτά τά ψιχία. Ἐπαιρνε κάποια ἡδονή, γεύση, ἀλλά πῶς; Χωρίς διαμαρτυρία, χωρίς νά πεῖ τίποτε, χωρίς νά κάνει ἐνστάσεις, χωρίς νά μιλάει γιά τήν ἀδικία τῶν πραγμάτων. Αὐτά τά λίγα πού ἔπαιρνε, τά ἔπαιρνε εὐχαριστιακά. Ἄρα, ὁ ἕνας χρησιμοποιοῦσε τά πράγματα ἀπαιτητικά, ἐγωιστικά κι ὁ ἄλλος τά χρησιμοποιοῦσε μέν, ἀλλά ἐν ἐγκρατεία καί δοξολογικά.

Κι ἐδῶ εἶναι τό κρυμμένο κλειδί αὐτῆς τῆς περικοπῆς, ὅπου ὅπως βλέπετε μετά, ὁ πλούσιος ἔχει ὑποστῆ μιά διαστροφή πάνω του. Δέν εἶναι τό ὅτι τιμωρεῖται νά μήν μπορεῖ νά πλησιάσει τόν Ἀβραάμ, ἀλλά δέν ἔχει τή δυνατότητα νά πλησιάσει αὐτό πού εἶναι ὁ Ἀβραάμ, γιατί βλέπετε ἀκόμη διαμαρτύρεται. Διαμαρτύρεται πού δέν ἔχει νερό νά βάλει στή γλώσσα του, διαμαρτύρεται γιατί ὁ Θεός δέ στέλνει κάποιον στή γῆ νά πεῖ αὐτά πού πρέπει νά πεῖ, εἶναι ὅλος σέ μιά ἔνσταση, σέ μιά διαμαρτυρία, ὅπου εἰσέρχεται πιά μέσα σέ ὅλη τήν πατερική θεολογία, αὐτό πού λένε οἱ πατέρες κι ἐρμηνεύουν αὐτό τό κείμενο, ἡ ἰσορροπία τῶν λέξεων: **Ἡδονή κι Ὀδύνη**.

Ὅταν ἡ ἡδονή λειτουργήσει κυριαρχικά, ἀπαιτητικά, ἐγωιστικά, ὄχι δοξολογικά, ὄχι χαρισματικά, ὄχι εὐχαριστιακά, τότε μπαίνουμε σέ μιά βαθιά ὀδύνη. Καί τότε θά μποῦμε στήν ἀσκητική ὀδύνη πιά, τήν περικοπή, τήν περιστολή, τή μετάνοια, πού εἶναι μιά ὀδύνη, πού εἶναι τά δάκρυα, τά κλάματα τῆς μετανοίας, ὅπου ἡ ἡδονή πιά ἀποκαθίσταται, διά τῆς ὀδύνης.

Ὁ Θεός δέν τό θέλησε ἔτσι. Ἐδωσε ταυτόχρονα καί τήν ἡδονή τῆς γεύσεως καί ταυτόχρονα τήν εὐχαριστιακή ἀντιμετώπιση τῶν πραγμάτων.

Ἔτσι λοιπόν, ἡ κόλαση εἶναι καταδική μας καί εἶναι μιά δική μας ἐπιλογή καί γίνεται ἀκόμη πιό ἔντονη, ὅσο ἀναμετροῦμαστε, μέ τήν ἀπέραντη Ἀγάπη κι ὄχι τή νομική ἔκφραση τοῦ Θεοῦ πρός ἡμᾶς.

Ὁ πλούσιος κι ὁ Λάζαρος.

Τό κατακτητικό, τό κυριαρχικό, τό διαμαρτυρόμενο, χωρίς ἐγκράτεια, χωρίς δοξολογία, χωρίς εὐχαριστία. Αὐτό δέ χαράσσει κάθε μέρα τή ζωή μας; Αὐτό δέ διαλύει κάθε μέρα τή ζωή μας;

Ἡ περικοπή ὄχι μόνο εἶναι ἐπίκαιρη, εἶναι πρὸς καθημερινή μας ἀντιμετώπιση!

Ἡ ἡδονή καί ἡ ὀδύνη.

Ὅχι μόνο ἐπίκαιρη, εἶναι ἡ καθημερινότητά μας!

Πλησιάστε καί ὄχι ἀπλῶς θά ὠφεληθεῖτε. Θά γίνετε πολύ βαθιά ἄνθρωποι εὐχαριστιακοί κι ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ!

M  
E  
N  
O  
Y

